

Allmänna avtalsbestämmelser

WI00-2

Gäller från och med den 1 september 2026

Innehåll

1	Vem försäkringen gäller för.....	4
1.1	Försäkringsavtalet, avtalsparter och försäkrad	4
2	När försäkringen gäller	5
2.1	Avtals- och ansvarstid	5
2.2	Upplysningsplikt.....	5
2.3	Upplysningar avseende försäkrads förhållanden	6
2.4	Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs.....	6
2.5	Uppsätligt eller oaktsamt eftersättande av upplysningsplikten.....	7
2.6	Riskökning	7
2.7	Prissättning vid försäkringsförmedlarfullmakt.....	8
2.8	Premiebetalning – första premien	8
2.9	Tilläggspremie under försäkringstiden	9
2.10	Utvidgningar eller inskränkningar under avtalstiden	9
2.11	Ändring i försäkringen i samband med förnyelse	9
2.12	Premiebetalning - förnyelse	10
2.13	Återupplivning samt premiebetalning som begäran om ny försäkring.....	11
2.14	Uppsägning till avtalstidens utgång	11
2.15	Förtida uppsägning	12
2.16	Premie när försäkringsavtalet upphör	14
3	Vad försäkringen inte gäller för – Undantag	15
3.1	Krig eller upplöpp	15
3.2	Terrorism	15
3.3	Sanktionsbegränsning och undantagsklausul.....	16
3.4	Cyberförsäkring/Databrottsförsäkring	17
3.5	Datavirus och malware	17
3.6	Asbest, Formaldehyd, PCB, EMF	17
3.7	Blodprodukter m.m.....	17
3.8	Atomkärnprocess och strålningsskada	17
3.9	Virus, undantag vid epidemi eller pandemi	18
3.10	Undantag Egendomsförsäkring och Avbrottsförsäkring	19
4	Skada	19
4.1	Framkallande av försäkringsfall	19
4.2	Förhindra eller minska skadan	20
4.3	Bevara försäkringsgivarens regressrätt	20
4.4	Medgivande av ansvar	20
4.5	Vid olycksfall eller sjukdom	21
4.6	Räddningskostnad	21

4.7	Underförsäkring	22
4.8	Inteckningshavare.....	23
4.9	Konsekvenser vid åsidosättande av punkt 4.2 - 4.4.....	23
5	Skadeanmälan och begäran om försäkringsersättning.....	24
5.1	Skadeanmälan	25
5.2	Begäran om försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.....	25
5.3	Konsekvenser om skadeanmälan och begäran om ersättning är fel	26
5.4	Oriktiga uppgifter i samband med skada.....	27
6	Skadereglering	27
6.1	Skaderegistrering.....	27
6.2	Regressrätt	27
6.3	Dubbelförsäkring.....	28
6.4	Mervärdesskatt (Moms)	28
6.5	Självrisk och karenslösning.....	28
7	Försäkringsersättning	29
7.1	Tidpunkt för betalning av ersättning	29
7.2	Ränta på försäkringsersättning vid dröjsmål	30
8	Force majeure	30
9	Försäkringsgivarens kvittningsrätt	30
10	Preskription med mera	31
10.1	Preklusion	31
10.2	Preskription.....	31
10.3	Föreläggande.....	31
10.4	Preskription – lagstadgad försäkring.....	31
11	Värdering.....	32
12	Allmän information	33
12.1	Behandling av personuppgifter	33
12.2	Twist	34
12.3	Försäkringsavtalslagen (FAL)	34
12.4	Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader.....	34
12.5	När försäkringsgivaren inte åberopar ansvarsbegränsning.....	34
12.6	Säkerhetsföreskrifter.....	36

1 Vem försäkringen gäller för

1.1 Försäkringsavtalet, avtalsparter och försäkrad

Försäkringsbolaget

Vem som är försäkringsgivare under den aktuella försäkringsperioden och på respektive moment anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsgivaren/försäkringsbolaget anges i följande text som försäkringsgivare.

Written Insurance (Sensor Försäkring Norden AB)

Written Insurance är ett affärsområde och koncept inom Sensor Försäkring Norden AB. När vi fortsättningsvis skriver Written Insurance avses detta affärsområde och koncept inom Sensor Försäkring.

Försäkringen distribueras till kund genom extern försäkringsförmedlare. Kundens rådgivning och anpassning av försäkringen sker genom denna förmedlare.

Written Insurance medverkar i distributionen i egenskap av försäkringsförmedlare och i rollen som administrativ partner till försäkringsgivaren.

Written Insurance ansvarar bl.a. för kundservice samt tillhandahållande av information hänförlig till försäkringen.

Sensor Försäkring Norden AB är en registrerad svensk försäkringsförmedlare med tillstånd av Finansinspektionen.

Försäkringstagaren

Den som tecknat försäkringsavtalet. Vem som är försäkringstagare framgår av försäkringsbrevet.

Den försäkrade

Vid företagsförsäkring är den försäkrade den vars intresse är försäkrat mot skadan.

Vid personförsäkring är den försäkrade den på vars liv eller hälsa en försäkring gäller.

2 När försäkringen gäller

2.1 Avtals- och ansvarstid

Om inte annat avtalats eller framgår av omständigheterna är avtalstiden ett år räknat från klockan 00.00 (svensk tid) den begynnelsedag som försäkringsgivaren och försäkringstagaren avtalat om.

Ingås försäkringsavtalet på begynnelsedagen räknas avtalstiden från den tidpunkt på dagen då försäkringsavtalet tecknas.

Tiden när försäkringsgivaren är ansvarigt för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

Försäkringsgivaren kan i försäkringsbrevet förbehålla sig rätten att ansvarstiden inträder först när premien kommit försäkringsgivaren tillhanda.

2.2 Upplyningsplikt

De uppgifter som har betydelse för riskbedömning framgår av försäkringsbrevet och/eller annan försäkringshandling i förekommande fall.

Försäkringstagaren ska

- på begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas, och
- ge riktiga och fullständiga svar på frågor.

Om det är företagsförsäkring ska försäkringstagaren också

- utan förfrågan lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, och
- under avtalstiden på begäran ge upplysning om förhållanden som anges ovan.

Vid försäkring som inte är personförsäkring ska försäkringstagaren också utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna, om försäkringstagaren inser att försäkringsgivaren eller dess företrädare tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för

riskbedömningen. Detta gäller även uppgifter som försäkringsgivaren eller dess företrädare fått av annan än försäkringstagaren.

Vid personförsäkring är försäkringstagaren och försäkrade skyldiga att under avtalstiden medverka till att försäkringsgivaren eller dess företrädare får upplysningar som kan ha betydelse samt information om de ekonomiska förhållanden som efterfrågas.

2.3 Upplysningar avseende försäkrads förhållanden

Försäkringstagarens upplysningsplikt omfattar även samtliga försäkrades förhållanden.

Vid personförsäkring är den försäkrade skyldig att lämna upplysningar i samma uträkning som försäkringstagaren om försäkringen har tecknats med den försäkrades kännedom eller på dennes uppdrag.

2.4 Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs

Har risken för försäkringsfall ökat och försäkringstagaren inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning är försäkringsgivaren helt eller delvis fritt från ansvar enligt vad som sägs i försäkringsavtalslagen.

Ansvarsbegränsningen i föregående stycke gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

Vid personförsäkring påverkas inte försäkringsgivarens ansvar av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats.

Svikligt förfarande eller förfarande i strid mot tro och heder

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt förfar svikligt eller i strid mot tro och heder är försäkringsavtalet ogiltigt och försäkringsgivaren fri från ansvar för skadehändelse. Försäkringsgivaren äger rätt till den betalade premien fram till dess ogiltigheten upptäcktes.

2.5 Uppsåtligt eller oaktsamt eftersättande av upplysningsplikten

Om försäkringstagaren på annat sätt uppsåtligen eller av oaktsamhet har eftersatt sin upplysningsplikt är försäkringsgivaren fri från ansvar om försäkringsgivaren inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts.

Om försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor, är försäkringsgivarens ansvar begränsat till vad som svarar mot betald premie eller de villkor som egentligen skulle ha gällt. Har försäkringsgivaren inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta.

Ansvarsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som eftersatt sin upplysningsplikt. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

När det inte blir konsekvenser

Konsekvenserna enligt ovan inträder inte om försäkringsgivaren eller dess företrädare, när upplysningsplikten eftersattes, insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de förhållanden som upplysningarna avsåg saknade betydelse eller senare har upphört att ha betydelse.

2.6 Riskökning

Upplysningsplikt vid riskökning:

Företagsförsäkring

Försäkringstagaren ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till försäkringsgivaren eller dess företrädare om risken för försäkringsfall ökat genom ändring:

- av ett förhållande som anges i försäkringsavtalet
- av ett sådant förhållande som försäkringstagaren uppgett i samband med avtalsslutet.

Personförsäkring

Försäkringstagaren ska utan oskäligt uppehåll anmäla till försäkringsgivaren eller dess företrädare om försäkringstagaren eller försäkrad inom den försäkrade omfattningen ändrar levnadsförhållanden såsom, yrkesverksamhet, bostadsort eller liknande.

2.7 Prissättning vid försäkringsförmedlarfullmakt

Vid försäkringsavtal med försäkringsförmedlarfullmakt utför försäkringsförmedlaren vissa tjänster för försäkringstagarens räkning. Ersättning för detta arbete avtalas mellan försäkringstagaren och försäkringsförmedlaren. Detta påverkar också priset på försäkringen.

2.8 Premiebetalning – första premien

Den första premien ska betalas senast på avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 14 dagar efter det att faktura har sänds från försäkringsgivaren till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag ett krav på premien sändes till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har försäkringsgivaren rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Skatter

Skatter och avgifter som har samband med försäkringspremie eller försäkringsbelopp och som ska erläggas i land utanför Sverige, tillkommer utöver avtalad premie.

2.9 Tilläggspremie under försäkringstiden

För tilläggspremie på grund av ändring av försäkringen under försäkringstiden gäller vad som sägs i första stycket (första premie), varvid det som sägs om försäkringsgivarens ansvarighet och uppsägning av försäkringen endast gäller ändringen.

2.10 Utvidgningar eller inskränkningar under avtalstiden

Försäkringstagarens ändringsrätt

Om försäkringstagaren under avtalstiden vill:

- att försäkringen ska utvidgas gäller i tillämpliga delar vad som sägs om nyteckning i kapitel 2
- begränsa försäkringens omfattning gäller i tillämpliga delar vad som sägs om avslut av försäkringsavtalet i kapitel 2.

2.11 Ändring i försäkringen i samband med förnyelse

Reglerna om försäkringstagarens upplysningsplikt och upplysningar gällande försäkrads förhållanden i samband med nyteckning gäller även vid förnyelse.

Vill försäkringsgivaren ändra försäkringen i samband med en förnyelse, ska försäkringsgivaren skriftligen ange ändringen senast samtidigt med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som försäkringsgivaren har angett.

Ändring av personförsäkring regleras, förutom av bestämmelsen ovan, av försäkringsavtalslagen 11 kap. och förbehåll i produktvillkor.

Har inte en giltig uppsägning skett förnyas försäkringen med en avtalstid om ett år, på de villkor i övrigt som har gällt innan förnyelsen.

Detta gäller dock inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna.

Vid företagsförsäkring har försäkringsgivaren rätt att inte förnya försäkringen om försäkringstagaren är i dröjsmål med premiebetalningen från föregående avtalstid. Avtalstiden för en förnyad försäkring börjar när den föregående upphör.

Tiden när försäkringsgivaren är ansvarig för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

Försäkringsgivaren kan i försäkringsbrevet förbehålla sig rätten att ansvarstiden inträder först när premien kommit försäkringsgivaren tillhanda.

2.12 Premiebetalning - förnyelse

Förnyelsepremien ska betalas senast på den nya avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att premiefaktura sänts till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag ett krav på premien sändes från försäkringsgivaren till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har försäkringsgivaren rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Skatter

Skatter och avgifter som har samband med försäkringspremie eller försäkringsbelopp och som ska erläggas i land utanför Sverige, tillkommer utöver avtalad premie.

2.13 Återupplivning samt premiebetalning som begäran om ny försäkring

Om det inte är personförsäkring och försäkringstagaren betalar en premie efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, ska detta anses som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades.

Vill försäkringsgivaren inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, ska en underrättelse om detta sändas till försäkringstagaren inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Om det är personförsäkring och försäkringstagaren betalar en premie inom tre månader efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, återupplivas försäkringen på oförändrade villkor. Ansvarstiden börjar då dagen efter det att premien betalas.

2.14 Uppsägning till avtalstidens utgång

Försäkringstagarens uppsägning

Om försäkringstagaren inte vill förnya försäkringen ska försäkringsgivaren meddelas detta senast en månad före avtalstidens slut.

Om det är personförsäkring får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång.

Om det är företagsförsäkring och försäkringsgivaren i samband med förnyelse vill ändra i försäkringen har försäkringstagaren rätt att senast 14 dagar efter det att meddelandet om ändringen sänts säga upp försäkringsavtalet.

Försäkringsavtalet upphör då att gälla vid avtalstidens utgång eller, om försäkringsavtalet förnyats, med omedelbar verkan.

Försäkringsgivarens uppsägning

Om försäkringsgivaren inte vill förnya försäkringen gäller följande.

Om det är företagsförsäkring får försäkringsgivaren säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut.

Om det är personförsäkring får försäkringsgivaren säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i försäkringsavtalslagen 3 kap. 1 § (*konsumentförsäkring*) respektive försäkringsavtalslagen 11 kap. 1 § (*personförsäkring*).

2.15 Förtida uppsägning

Försäkringstagarens uppsägning

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före avtalstidens utgång, om:

- försäkringsgivaren väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsavtalet,
- försäkringsbehovet faller bort, dock inte genom att försäkringstagaren tecknat eller avser att teckna försäkring i annat försäkringsbolag, eller
- det inträffar någon annan liknande omständighet,
- försäkringsgivaren har ändrat försäkringsavtalet under avtalstiden.

Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då försäkringsgivaren eller dess företrädare mottog uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om det är personförsäkring får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra omedelbart.

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen i förtid också i några andra situationer som anges i försäkringsavtalslagen (t ex vid konkurs och likvidation).

Försäkringsgivarens uppsägning

Försäkringsgivaren får säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag uppsägningen sändes i följande fall:

- vid dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse
- om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsgivaren eller om det annars finns synnerliga skäl,

samt om det är företagsförsäkring dessutom:

- om försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsgivaren, eller
- om ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som försäkringsgivaren inte kan antas ha tagit i beräkning.

Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att försäkringsgivaren eller dess företrädare fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar försäkringsgivaren rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Om det är personförsäkring får inte försäkringsgivaren åberopa dröjsmål vid vissa hinder för premiebetalning enligt försäkringsavtalslagen 5 kap. 2 § respektive försäkringsavtalslagen 13 kap. 2 §.

Om det är personförsäkring har försäkringsgivaren inte rätt att säga upp försäkringen på grund av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats.

Om det är personförsäkring förbehåller sig försäkringsgivaren rätt till uppsägning i enlighet med vad som sägs i respektive produktvillkor, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet. En uppsägning eller ett meddelande om ändring med stöd av förbehållet får verkan en månad efter det att meddelande om uppsägningen sänts till försäkringstagaren.

Om försäkringsgivaren under avtalstiden får kännedom om att upplysningsplikten vid tecknandet av personförsäkring har åsidosatts, får försäkringsgivaren säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen ska göras skriftligen och med tre månaders uppsägningstid, räknat från det att försäkringsgivaren sände den.

Skulle försäkringen, om upplysningsplikten hade fullgjorts, ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats.

Begäran om fortsatt försäkring ska framställas före uppsägningstidens utgång. I uppsägningen ska anges under vilka förutsättningar en försäkringstagare har rätt till fortsatt försäkring, annars får uppsägningen ingen verkan.

Samtliga försäkringsavtal förutom personförsäkringsavtal som gäller mellan försäkringsgivaren och försäkringstagaren och denne närstående juridiska personer får, vid svek eller förfarande i strid mot tro och heder, sägas upp av försäkringsgivaren med 14 dagars varsel. Med närstående avses sådana juridiska personer i vilka försäkringstagaren har betydande beslutande- eller äganderätt.

2.16 Premie när försäkringsavtalet upphör

Upphör försäkringen i förtid, har försäkringsgivaren rätt till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken försäkringsgivaren har varit ansvarigt.

Har högre premie betalats, ska försäkringsgivaren betala tillbaka det överskjutande beloppet. Försäkringsgivaren återbetalar inte automatiskt belopp som understiger 200 kronor, såvida försäkringstagaren inte begär detta.

Är försäkringsavtalet ogiltigt får försäkringsgivaren ändå behålla betald premie för förfluten tid.

Anmäls försäkringsfall, som faller inom försäkringstid som upphört i förtid, senare och försäkringsgivaren har återbetalt oförbrukad premie, avräknas från försäkringssättning, den premie som, med kännedom om senare anmält försäkringsfall, inte skulle återbetalts.

3 Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

3.1 Krig eller upplöpp

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse oavsett om det föreligger krigsförklaring eller inte, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp.

3.2 Terrorism

Vid skada som orsakats av terrorism/terrorhandling* eller som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon bidragande del orsakad av terrorism/terrorhandling*, gäller följande undantag.

Försäkringen gäller inte för skada som är en följd av

- oförutsett avbrott i tillförsel utifrån av el, gas, vatten, värme samt tele-, radio-, tv- och datakommunikation
- att avtalad leverans inte kan fullföljas på grund av att skada som egendomsförsäkringen gäller för inträffat hos leverantör eller kund med vilken försäkringstagaren har gällande kontrakt
- biologisk eller kemisk kontamination.

Högsta ersättning vid ersättningsbar egendomsskada (inklusive avbrott, extrakostnad, hyresförlust och följskada) som orsakats av terrorism/terrorhandling* är sammanlagt 150 000 000 kr.

Skulle flera försäkringar och försäkringstagare hos försäkringsgivaren, Dina Försäkringar**, drabbas vid samma skadetillfälle är den sammanlagda ersättningen vid varje skadetillfälle dock begränsad till högst 600 000 000 kr för samtliga berörda försäkringar och försäkringstagare i Dina Försäkringar** och ersättningen fördelas i förhållande till respektive skadebelopp.

Särskilt avseende terrorism i ansvarsförsäkringen

Försäkringen gäller inte för person- eller sakskada som, direkt eller indirekt, helt eller delvis, har orsakats av terrorism/terrorhandling* som riktas mot eller drabbar evenemang som samlar eller är avsett att samla fler än 10 000 deltagare.

* Med terrorism/terrorhandling avses en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller hot om tvång eller våld av en person eller grupp(er) av personer, som antingen handlar ensam eller för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt, vilken begås för eller av politiska, religiösa, ideologiska eller etniska syften eller skäl, inklusive avsikten att påverka en statsmakt och/eller att injaga fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

** Med Dina Försäkringar avses samtliga bolag som ingår i Dina Försäkringar federation, dvs. Dina försäkringar Mitt, Dina Försäkringar Syd, Dina Försäkringar Väst, Dina Försäkringar Göta, Dina Försäkringar Nord och Dina Försäkring AB.

3.3 Sanktionsbegränsning och undantagsklausul

Försäkringen gäller inte för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera försäkringsgivaren för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA.

3.4 Cyberförsäkring/Databrottsförsäkring

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av en cyberförsäkring/databrottsförsäkring oavsett om sådan försäkring har tecknats eller inte.

3.5 Datavirus och malware

Försäkringen gäller inte för skada till följd av datavirus. Med datavirus avses att program eller instruktioner kopierar sig själva (smittar) till andra existerande program och filer och därmed åstadkommer oönskade effekter.

Försäkringen gäller inte för skada genom malware, oavsett vad som orsakar detta.

3.6 Asbest, Formaldehyd, PCB, EMF

Försäkringen gäller inte för skador som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med:

- asbest
- formaldehyd
- polyklorerade bifenyler (PCB)
- EMF (Elektromagnetiska fält)

3.7 Blodprodukter m.m.

Försäkringen gäller inte för skada eller följdskada som, direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med AIDS, HIV eller andra sjukdomar relaterade till produkter eller preparat från människoblod, serum eller andra kroppsvätskor.

3.8 Atomkärnprocess och strålningskada

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess exempelvis kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall.

3.9 Virus, undantag vid epidemi eller pandemi

Vid företagsförsäkring gäller inte momenten ansvarsförsäkring (allmänt ansvar, produktansvar, professionsansvar, VD- och Styrelseansvar), patientförsäkring, behandlingsskadeförsäkring eller förmögenhetsbrott för förluster, skador, ansvar, skadestånd, anspråk, kostnader, vinstbortfall eller följdskador orsakade av en pandemi eller epidemi, om WHO (World Health Organisation) eller ett liknande godkänt nationellt eller internationellt organ officiellt har fastställt att det är en pandemi eller epidemi, och som beror på:

- faktiska, påstådda, befarade eller hotande virus, inklusive men inte begränsat till sjukdomar som uppstår till följd av någon typ av virus samt okända virus och alla mutationer eller varianter av virus och/eller
- åtgärder som vidtagits eller som man underlåtit att vidta för att kontrollera, förebygga eller pressa ned spridningen eller som på något sätt bemöter sådana faktiska, påstådda, befarade eller hotande virus.

Företagsförsäkringen inklusive dess utvidgningar samt tillägg till försäkringen, och dess förlängningar eller förnyelser (om sådana finns) omfattar inte heller förluster, skador, ansvar, skadestånd, anspråk, kostnader, vinstbortfall eller följdskador (oavsett om sådan förlust, skada, ansvar, fordran, eller kostnad har lidits av en försäkrad eller tredje part) av någon art, som direkt eller indirekt orsakats av, bidragit till, till följd av, i konsekvens av, i samband med eller på annat sätt direkt eller indirekt kan hänföras till:

- a) coronavirus
- b) coronavirus sjukdom (COVID-19)
- c) allvarligt akut respiratoriskt syndrom coronavirus 2 (SARS-CoV-2)
- d) varje mutation av eller variation av a), b) eller c) ovan
- e) rädsla eller förväntan på a), b), c), eller d) ovan, oberoende om någon annan orsak eller händelse har samband med ovan.

Vid personförsäkring gäller inte försäkringen för skadefall som helt eller delvis, direkt eller indirekt, orsakas av, eller är en följd av, eller som förvärrats av, utav WHO (Världshälsoorganisationen) utlyst:

- a) epedemi
- b) pandemi
- c) eller sjukdomar som omfattas av smittskyddslag

3.10 Undantag Egendomsförsäkring och Avbrottsförsäkring

Programvara och datainformation

Ersättning betalas inte för skada som består i eller är en följd av förlust, förändring eller försvårad åtkomst av programvara eller datainformation. Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

Datamedia

Ersättning betalas inte för förlust av datamedia.

Leverantörsåtagande

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar försäkringsgiven inte den kostnaden. Undantaget tillämpas inte om leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

4 Skada

4.1 Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade framkallat ett försäkringsfall

- a) uppsåtligt betalas ingen ersättning.
- b) genom grov vårdslöshet eller genom att den försäkrade måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa och det är:
 - företagsförsäkring betalas ingen ersättning.
 - personförsäkring, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt.
- c) genom vårdslöshet som inte är grov kan detta medföra nedsättning i den mån det särskilt anges i ett produktvillkor.

Om den försäkrade förvärrat följderna av en skada gäller vad som sägs i föregående stycke i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan. För sjukförsäkrings- och olycksfallsskada som drabbar underårig samt för självmord vid livförsäkring finns särskilda regler i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8 § och 9 §.

4.2 Förhindra eller minska skadan

Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, dvs även när händelse som kan förväntas föranleda skadeståndskrav inträffar, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Anmärkning:

För egendomsförsäkring och avbrottsförsäkring vid egendomsskada innebär ovanstående till exempel att den försäkrade:

- snarast möjligt ska omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom
- utan uppskov ska vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade verksamhetens drift
- ska söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften.

Den försäkrade ska snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren och är skyldig att följa de föreskrifter som försäkringsgivaren kan lämna med anledning av skadehändelsen.

4.3 Bevara försäkringsgivarens regressrätt

Om någon som inte är part i försäkringsavtalet är ersättningsskyldig ska den försäkrade också vidta åtgärder för att bevara den rätt försäkringsgivaren kan ha mot denne.

4.4 Medgivande av ansvar

Den försäkrade får inte utan försäkringsgivarens godkännande betala krav eller medge ansvar som kan föranleda anspråk mot försäkringsgivaren.

4.5 Vid olycksfall eller sjukdom

Om den försäkrade råkar ut för ett olycksfall eller drabbas av sjukdom ska den försäkrade

- snarast anlita läkare
- följa läkares föreskrifter
- följa försäkringsgivarens anvisningar.

4.6 Räddningskostnad

Försäkringsgivaren ersätter skäligen kostnader för åtgärd för att hindra eller minska skada som omfattas eller skulle ha omfattats av försäkringen, under förutsättning att försäkringsgivaren föreskrivit åtgärden eller den med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning från annan enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

För företagsförsäkring som är egendomsförsäkring och ansvarsförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för skada och räddningskostnad till försäkringsbeloppet.

Vid förstärksförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

Ersättning betalas inte för att avvärja befarad skada på grund av säkerhetsbrist eller defekt hos produkt som den försäkrade levererat.

För avbrottsförsäkring vid egendomsskada gäller följande:

Ersättning betalas för skäligen kostnader som den försäkrade haft för att fullgöra sin räddningsplikt, dock högst med det belopp varmed förlusten av det försäkringsmässiga täckningsbidraget minskat. Medför sådan kostnad nytta även under karenstid eller efter ersättningstiden slut, betalas högst det belopp som kan anses falla på ersättningstiden med undantag av karenstiden.

4.7 Underförsäkring

Fullvärdesförsäkring

Om uppgifterna i värderingsunderlaget för byggnad inte överensstämmer med förhållandena vid skadetillfället och för låg premie betalats föreligger underförsäkring.

Ersättning betalas då endast för så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats.

Helvärdesförsäkring

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet föreligger underförsäkring och ersättning betalas endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

Förstariskförsäkring

Ersättning betalas enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas. Anges i försäkringsbrevet – utöver förstariskbeloppet – även ett försäkringsvärde (helvärde) och detta värde vid skadetillfället är lägre än det verkliga försäkringsvärdet föreligger underförsäkring. Ersättning betalas då endast med så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats med hänsyn till försäkringsvärdet vid skadetillfället, dock högst med försäkringsbeloppet.

Garanti mot underförsäkring

Vid skada på byggnad, maskinerier och varor betalas ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring. Detta gäller under förutsättning att försäkringsbeloppet vid försäkringsårets början:

- för byggnad motsvarar återanskaffningsvärdet
- för maskinerier motsvarar återanskaffningsvärdet
- för varor motsvarar det beräknade – med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden högsta värdet under försäkringsåret.

Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen. Vid fullvärdesförsäkring av byggnad gäller garantin under förutsättning att uppgifterna i värderingsunderlaget är riktiga.

Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring

Vid underförsäkring betalas röjnings- och räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

4.8 Inteckningshavare

Förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt

För den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt gäller bestämmelserna i lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning. Vid fullvärdesförsäkring av byggnad beräknas värdet enligt av försäkringsgivaren tillämpad värderingsmetod omedelbart före skadetillfället.

Företagsinteckning

Om långgivare som innehar rätt enligt företagsinteckning anmäler namn och adress hos försäkringsgivaren, har långgivaren, om skadan avser företagsintecknad egendom, företrädesrätt till ersättning för skada genom brand, blixtnedslag eller explosion. Detta gäller oavsett om ersättningen betalas på grund av brandförsäkringsavtal eller annat tillämpligt försäkringsavtal. Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppet överstiger 10 % av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom. Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare samt om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är tillämplig.

Vid fullvärdesförsäkring av byggnad beräknas värdet enligt av försäkringsgivaren tillämpad värderingsmetod omedelbart före skadetillfället

4.9 Konsekvenser vid åsidosättande av punkt 4.2 - 4.4

Har den försäkrade uppsåtligt åsidosatt sina skyldigheter enligt punkt 4.2 - 4.4 och detta medfört skada för försäkringsgivaren, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden

och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter enligt punkt 4.2 - 4.4 med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet. Redan utbetald försäkringsersättning ska återbetalas till försäkringsgivaren i samma utsträckning som nedsättning skulle ha skett.

Om det är företagsförsäkring gäller första stycket även om den försäkrade handlat med försummelse som inte är ringa.

I vissa produktvillkor kan närmare anvisningar finnas för när och med vilka belopp nedsättning ska ske.

5 Skadeanmälan och begäran om försäkringsersättning

Skyldigheten att dokumentera skada och medverka i skadereglering

Det åligger den försäkrade att dokumentera skadan i syfte att fastställa dess orsak och omfattning.

Den försäkrade ska på begäran av försäkringsgivaren lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg, dödsfallsintyg, originalkvitton, och andra handlingar som försäkringsgivaren behöver för att reglera skadan.

Skadad egendom ska sparas och om försäkringsgivaren så begär överlämnas till försäkringsgivaren.

Den försäkrade är skyldig att följa försäkringsgivarens anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

Vid ansvarsförsäkring är den försäkrade skyldig att utan ersättning utföra de utredningar, analyser och undersökningar som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i

erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

Den som begär försäkringsersättning är skyldig att medverka till besiktning som försäkringsgivaren vill utföra i anledning av inträffad skada.

Dokumentations- och medverkansskyldigheten gäller även i den utsträckning det behövs för försäkringsgivarens regress. Den försäkrades dokumentation av skadan och medverkan i skaderegleringen ska ske utan ersättning.

Försäkringsgivaren betalar inte heller ersättning för den försäkrades kostnader för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker, om inget annat avtalats.

5.1 Skadeanmälan

Skadehändelse som:

- har inträffat
- den försäkrade inser eller borde inse kommer att inträffa, eller
- den försäkrade befara eller borde befara kommer att inträffa
- ska anmälas till försäkringsgivaren enligt instruktionerna i försäkringsbrevet utan dröjsmål.

5.2 Begäran om försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd

Den som begär försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska:

- a) visa att försäkringsfall föreligger
- b) lämna specificerat krav på ersättning enligt försäkringsgivarens anvisningar
- c) om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa försäkringsgivaren om detta
- d) göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat samt sända anmälan till försäkringsgivaren vid:
 - stöld eller annat tillgrepp,
 - inbrott,

- rån, hot eller överfall,
- förmögenhetsbrott eller
- i tillämpliga fall, misstanke om eller försök till sådana brott.

Anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska anmälas till försäkringsgivaren senast ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträdde. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot försäkringsgivaren enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104)

5.3 Konsekvenser om skadeanmälan och begäran om ersättning är fel

Om den försäkrade har försummat att följa bestämmelserna om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering, dokumentation, medverkan, besiktning, skadeanmälan eller hur ersättningsanspråk ska framställas till försäkringsgivaren gäller följande:

Om försummelsen har medfört skada för försäkringsgivaren, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ansvarsförsäkring gäller dessutom att, om försäkringsgivaren har utbetalt ersättning till den skadelidande, har försäkringsgivaren rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad som är utbetalt. Nedsättning sker inte om försummelsen har varit ringa.

Om den försäkrade försummat att följa bestämmelsen om när ersättningsanspråk ska anmälas till försäkringsgivaren är försäkringsgivaren fritt från ansvar.

Om den försäkrade dröjer med att framställa anspråket kan det också preskriberas och rätten till ersättning gå förlorad. Om preskription se punkt 10 Preskription med mera.

5.4 Oriktiga uppgifter i samband med skada

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsgivaren efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppggett, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

6 Skadereglering

När försäkringsgivaren har mottagit skadeanmälan ska försäkringsgivaren vidta de åtgärder som behövs för att skadan utan oskäligt dröjsmål ska kunna regleras.

6.1 Skaderegistrering

Försäkringsgivaren har rätt att registrera skador i försäkringsbranschens gemensamma skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är föreningen Svensk Försäkring.

6.2 Regressrätt

I samma utsträckning som försäkringsgivaren har betalat ersättning för skada, övertar försäkringsgivaren den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan eller enligt åtagande svarar för skadan.

Om försäkringsgivarens skadeersättning avser försäkringstagarens ersättningsskyldighet gentemot annan försäkrad eller hans åtagande att teckna försäkring anses den skada som försäkringsgivaren betalat uppkommen enbart hos försäkringstagaren.

För personförsäkring gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 16 kap. 10 §, i stället för vad som anges ovan.

Försäkringsgivarens rätt att framställa regress innebär inte en skyldighet för försäkringsgivaren att framställa sådant krav.

6.3 Dubbelförsäkring

Om det är företagsförsäkring och samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsgivare, är varje försäkringsgivare ansvarig mot den försäkrade som om den försäkringsgivaren ensam hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från försäkringsgivarna än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ersättningarna skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsgivarna efter förhållandet mellan ersättningsbeloppen.

Är det som omfattas av denna försäkring även försäkrat genom annan försäkring och det finns förbehåll i den om dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för denna försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i tillämplig försäkringsavtalslag.

6.4 Mervärdesskatt (Moms)

Försäkringsgivaren betalar inte moms när:

- försäkringstagaren,
- den försäkrade,
- den skadelidande eller
- ägaren eller uthyraren av den försäkrade egendomen

är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Försäkringstagaren och den försäkrade ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt och till försäkringsgivaren betala moms som försäkringsgivaren betalt till skadelidande.

6.5 Självrisk och karens

Självrisk

Från ersättningen görs vid varje skada avdrag med den självrisk som framgår av försäkringsbrevet. I vissa fall kan självrisken vara högre eller lägre än vad som anges där och extra självrisk kan tillkomma, detta framgår i så fall av villkorsavsnittet för försäkringsmomentet.

Om ersättning i en skada ska betalas genom flera av försäkringstagarens företagsförsäkringar avgår endast en självrisk, den högsta, från det sammanlagda skadebeloppet.

Procentuell självrisk

Procentuella självrisker är antingen i procent av basbeloppet eller i procent av skadekostnaden. I det senare fallet beräknas självrisken på den del av skadekostnaden som överstiger grundsjälvrisken. Självrisken i procent av basbeloppet avrundas nedåt till jämnt hundratal kronor.

Karens

Under karenstid lämnas ingen ersättning. Karenstiden räknas från och med första arbetsdagen utom för avbrottsförsäkring vid uthyrning av bostäder eller lokaler då den räknas från dagen efter skadan.

7 Försäkringsersättning

7.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

Försäkringsgivaren ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som åligger denne.

Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone ett visst belopp ska detta genast betalas ut i avräkning på den slutgiltiga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska försäkringsgivaren betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om polisutredning eller värdering av värderingsman avvaktas eller om myndighet meddelar beslut eller annan liknande händelse inträffar som påverkar försäkringsgivarens möjlighet att betala ersättning, betalar försäkringsgivaren ersättning senast en månad efter det att hindret har upphört.

Livränta betalas successivt.

7.2 Ränta på försäkringsersättning vid dröjsmål

Betalas ersättning senare än vad som sagts i 13.1 betalas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

Under tid som hinder för utbetalning föreligger i form av polisutredning, värdering av värderingsman, myndighetsbeslut eller annan liknande händelse betalas ränta enligt Riksbankens referensränta.

Vid förmögenhetsbrottsskada betalas dock ränta först efter det att polisutredningen har avslutats.

Vid företagsförsäkring betalas inte ränteersättning om den understiger 500 kronor.

8 Force majeure

Försäkringsgivaren och Written Insurance AB och är inte ansvariga för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller återställande av skadad egendom fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution och uppror eller på grund av arbetsmarknadskonflikt, konfiskation eller nationalisering, rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

Förbehållet i fråga om arbetsmarknadskonflikt gäller även om Försäkringsgivaren och Written Insurance Sweden AB vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder.

9 Försäkringsgivarens kvittningsrätt

Försäkringsgivaren har rätt, men inte skyldighet, att kvitta varje förfallet belopp som försäkringsgivaren har att fordra från den försäkrade mot varje fordran som denne har mot försäkringsgivaren.

Vid personskadeersättning kan försäkringsgivarens kvittningsrätt vara begränsad genom lag.

10 Preskription med mera

10.1 Preklusion

Den som gör gällande anspråk på försäkring ersättning eller annat försäkringsskydd måste anmäla detta inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträdde. I annat fall har han förlorat sin rätt till ersättning.

10.2 Preskription

Den som vill ha försäkring ersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan mot försäkringsgivaren inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

10.3 Föreläggande

Om det är företagsförsäkring kan försäkringsgivaren, för att påskynda att slutlig uppgörelse träffas, skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan mot försäkringsgivaren inom ett år från den dag den försäkrade fick del av föreläggandet. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot försäkringsgivaren enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

10.4 Preskription – lagstadgad försäkring

Om det i lagstadgad försäkring finns regler om preskription och/ eller preklusion så gäller de regler som finns i sådan lag, till exempel trafikskadelagen och patientskadelagen.

Tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet gäller för respektive försäkringsmoment enligt nedan:

Avbrotts- och hyresförlustskada

Avbrotts- och hyresförlustskada regleras efter ansvarstidens slut.

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av avbrotts- och hyresförlustskada, tidpunkten när egendomsskada som orsakat att avbrotts- eller hyresförlusten inträffat.

Ansvarsskada

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av ansvarsskadeärende, tidpunkten då den försäkrade fick kännedom om skadeståndskravet eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för ansvarsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Rättsskyddsskada

Med tidpunkten för förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet menas, avseende preskription av en rättsskyddsskada, tidpunkten när ombud anlitas efter att tvist uppkommit.

Förmögenhetsbrottsskada

Med tidpunkt för när skada anses ha inträffat avses tidpunkten när brottet upptäcks eller annan startpunkt för försäkringsskyddet för förmögenhetsbrottsförsäkringens giltighet som anges i försäkringshandlingarna för aktuellt försäkringsskydd.

Om anspråk framställs senare än enligt ovan nämnda tider går rätten till försäkringsskydd förlorad.

11 Värdering

Tid och plats för värdering

Värdering ska göras med utgångspunkt från prisläget i Sverige vid skadetillfället.

12 Allmän information

12.1 Behandling av personuppgifter

De uppgifter som lämnas till försäkringsgivaren kommer att behandlas och arkiveras av försäkringsgivarens samt dess återförsäkrare i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (GDPR). Detta för fullgörande av ingångna avtal eller skyldigheter som föreligger enligt lag eller andra författningar. Uppgifterna kan även komma att användas för marknadsanalyser, statistik och för att utvärdera tjänster och produkter. Vidare kan uppgifterna komma att användas för att informera om försäkringsgivarens tjänster och produkter.

Personuppgifter kan för angivna ändamål komma att utlämnas till andra bolag som försäkringsgivaren samarbetar med såväl inom som utom EU- och EES-området. I de fall vi behöver lämna ut uppgifterna utanför EU/EES, d.v.s. i ett s.k. tredjeland, skyddas dina personuppgifter enligt de krav som gäller enligt dataskyddsförordningen, exempelvis genom användande av EU-kommissionens standardavtalsklausuler.

All behandling av personuppgifter kommer att ske med stor försiktighet för att skydda den enskildes personliga integritet. Personuppgifter kommer därför endast vara tillgängliga för personer som behöver ha tillgång till uppgifterna för att utföra sitt arbete. Uppgifterna kommer vidare endast att göras tillgängliga i den utsträckning som behövs för ovanstående ändamål.

Läs mer på: www.writteninsurance.se/integritetspolicy

12.2 Tvist

Tvist om försäkringsavtalet

Tvist om tolkning och tillämpning av detta försäkringsavtal ska prövas av svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

Tvist om värde på skadad försäkrad egendom

Vid tvist om tolkning och tillämpning av skadevärderingsreglerna ska dock på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstituts Skiljedomsregler för Försäkringstvister.

12.3 Försäkringsavtalslagen (FAL)

För denna försäkring gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (FAL) samt svensk lag i övrigt.

12.4 Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader

Avtalad premie innefattar inte skatter, avgifter och liknande kostnader som den försäkrade enligt lag är skyldig att betala med anledning av detta försäkringsavtal.

12.5 När försäkringsgivaren inte åberopar ansvarsbegränsning

För personförsäkring gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8-11 §§, istället för vad som anges nedan.

När försäkringsgivaren får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda begränsning av försäkringsgivarens ansvar ska försäkringsgivaren utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren och till den som annars kan göra anspråk på ersättning. Annars förlorar försäkringsgivaren rätten att åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Försäkringsgivaren åberopar inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten, försummelse att anmäla riskökning, framkallande av försäkringsfallet, brott mot säkerhetsföreskrifter och brott mot räddningsplikten till följd av:

- ringa oaktsamhet,
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år eller
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Försäkringsgivaren åberopar heller inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten och försummelse att meddela riskökning, om försäkringsgivaren vid tidpunkten för försummelsen insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Försäkringsgivaren åberopar heller inte ansvarsbegränsning vid framkallande av försäkringsfall om den försäkrade kan visa att vare sig företagsledningen eller arbetsledningen haft vetskap om eller borde ha haft vetskap om skaderisken.

Vilka som likställs med den försäkrade (identifikation)

Om det är företagsförsäkring:

- Vid framkallande av försäkringsfall och brott mot räddningsplikten likställs med handlande av den försäkrade, handlande av:
 - a) anställda i ledande ställning på företaget eller på platsen, och
 - b) annan som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.
- Vid brott mot säkerhetsföreskrifter likställs med den försäkrade annan som har haft att tillse att säkerhetsföreskriften följdes.

Om det är personförsäkring är den försäkrade skyldig att lämna upplysningar i samma utsträckning som försäkringstagaren.

12.6 Säkerhetsföreskrifter

Vad som menas med säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda:

- handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller
- kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Vilka säkerhetsföreskrifterna är framgår av respektive produktvillkor.

Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade har att tillse att säkerhetsföreskrifterna följs av:

- den försäkrades företagsledning
- anställda hos den försäkrade
- entreprenörer, konsulter och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Konsekvenser när säkerhetsföreskrift inte följts

Om den försäkrade, eller annan som har haft att tillse att föreskriften följdes, vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, kan ersättningen från försäkringen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

I vilken utsträckning nedsättning sker framgår av respektive produkts villkor.